

آفرینندگان فرهنگ و تمدن اسلام و بوم ایران / ۱۲

ابن مقله

دکتر علی اکبر ولایتی

شرکت سهامی کتابهای جیبی
وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۹۰

تهران، خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال،

صندوق پستی ۴۱۹۱-۱۱۳۶۵

شرکت سهامی کتابهای جیبی

وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

www.amirkabir.net

عنوان کتاب: ابن مقفله

نویسنده: دکتر علی اکبر ولایتی

ناظر: سجاد محمدی

ویراستار: بهناز کمالی

طراح جلد: شیدا اسماعیلی

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۰)

حروف متن: کریم ۱۴ روی ۱۸

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: چاپخانه سپهر، تهران:

خیابان ابن سینا (بهارستان)، شماره ۱۰۰

شمارگان: ۳۰۰۰

کاغذ تحریر سفید ۷۰ گرمی

بها: ۱۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ. هرگونه نسخه برداری اعم از زیراکس و باربویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی یا جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستند نویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

سرشناسه: ولایتی، علی اکبر، ۱۳۲۴.

عنوان و نام پدیدآور: ابن مقفله/ علی اکبر ولایتی.

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۷۸ ص.

فروست: آفرینندگان فرهنگ و تمدن اسلام و يوم ايران: ۱۲.

شابک: 978-964-303-317-0

وضعیت فهرست نویسی: فیا.

موضوع: ابن مقفله، محمد بن علی، ۳۲۸-۳۷۲ ق.

موضوع: خوشنویسان عرب.

ردمبندی کنگره: ۱۳۹۰ و ۲ الف/۳۶۳۳ NK

ردمبندی دیویی: ۷۴۵/۶۱۹۹۲۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۷۸۴۷۰

دربارهٔ مجموعه

قرن‌ها پیش از آن‌که اروپا و ممالک اروپایی کشور شوند، مسلمانان امت واحده و ایرانیان ملتی منسجم بودند. حکیم بزرگ ما، ابوالقاسم فردوسی، عمر خویش را بر سر عزت ایران گذاشت و دیگر حکیم سترگ، نظامی گنجوی، فرمود «همه عالم تن است و ایران دل».

امت اسلامی مدت هزار سال مهد علم و تمدن و فرهنگ جهان، و ایران پرچمدار این نهضت بزرگ اسلامی بود. تعداد بزرگان علم و ادب و فرهنگ و مدنیت خراسان و خوارزم و فرارود و بین‌النهرین و فارس و عراقین و آذربایجان و قفقاز و مصر و مغرب اقضا و اندلس پس از اسلام، صدها

برابر فرهیختگان یونان و روم و اسکندریه و رها و نصیبین قبل از اسلام، و ابداعات و تولیدات علمی و فرهنگی آنها غیرقابل قیاس با یکدیگر بود.

در دو سه قرن اخیر، هجوم فرهنگی، نظامی، سیاسی و اقتصادی استعمار موجب رخوت و عقب افتادگی جوامع مسلمان شد. ولی بیداری اسلامی قرن گذشته و معاصر، و خیزش اسلامی چند دهه اخیر موجب حرکت مسلمانان گردید.

تلاش های نخستین در جهت رهایی از سلطه نظامی و سیاسی و کسب آزادی و استقلال بود و اکنون زمان بیداری فرهنگی و احیای اعتماد به نفس اسلامی و ایرانی فرارسیده است.

برای تحقق چنین حرکتی، از جمله اقدامات اساسی، معرفی و بازشناساندن بزرگان تاریخ تمدن اسلام و ایران، و بازتعریف ارزش های اعتقادی اسلامی و هویت ملی است. در این جهت مؤسسه انتشارات امیرکبیر پیشقدم شد و نخستین بار جناب حجت الاسلام دکتر سید مهدی خاموشی به این کمترین پیشنهاد تألیف یکصد و ده جلد تک نگاری در معرفی بزرگان تاریخ علم و فرهنگ اسلام و ایران را نمود که امید است به یاری خداوند تعالی و به برکت عدد نمادین ۱۱۰، که نشان از نام

مبارک مولی الموالی حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام دارد، این مهم به انجام برسد.

خدای را سپاس گزارم که در این طریق از یاری بسیار ارزشمند و حیاتی همراهانی چون دکتر محمدرضا شمس اردکانی، فرید قاسملو، دکتر محمود مصدق، مصطفی ناظم‌نیا، هومن عباسپور (سرور استار مجموعه) برخوردارم و افراد پرانگیزه‌ای چون آقای احمد نثاری رئیس محترم، و دیگر همکاران ایشان در مؤسسهٔ انتشارات امیرکبیر که با اخلاص و شوق ما را همراهی می‌کنند.

دکتر علی اکبر ولایتی

فهرست

فصل اول: اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران در قرن چهارم هجری.....	۱۱
وزارت ابن مقله.....	۱۷
فصل دوم: زندگی ابن مقله.....	۲۱
خانه و خانواده.....	۲۲
دوران وزارت.....	۲۵
استادان و شاگردان.....	۴۰
فصل سوم: آثار و افکار.....	۴۳
تاریخچه خط.....	۴۳
شناخت خوشنویسی.....	۵۳
پیغمبر خط.....	۵۴

آثار.....	۵۹
پیش‌نوشت:.....	۶۴
فصل چهارم: ابن مقله در اشعار شاعران.....	۶۵
منابع و مآخذ.....	۶۹
نمایه.....	۷۳

www.ketab.ir